BCU 27202

VERGINIA VEDINAȘ MARIAN ENACHE

FUNCȚIONARUL PUBLIC ÎN JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

UJ

342.12d1

VERGINIA VEDINAȘ

MARIAN ENACHE

Funcționarul public în jurisprudența Curții Constituționale

C-289990%

289990

UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECĂ 2

Universul Juridic
București
-2023-

CUPRINS

ABREVIERI 5

PREFAȚĂ (*Verginia Vedinaș*)
FUNCȚIONARUL PUBLIC ȘI STATUL DE DREPT 7

PREFAȚĂ (*Marian Enache*)
EVOLUȚIA FUNCȚIEI PUBLICE ȘI A FUNCȚIONARULUI PUBLIC SUB IMPACTUL JURISPRUDENȚEI CURȚII CONSTITUȚIONALE A ROMÂNIEI 11

PARTEA I. FUNCȚIONARUL PUBLIC. ASPECTE NORMATIVE, EVOLUȚIE ISTORICĂ, REPERE DOCTRINARE 15

CAPITOLUL I. FUNDAMENTĂRI CONCEPTUALE. EVOLUȚIE ISTORICĂ 17
Secțiunea I. Categorii de personal 17
Secțiunea a II-a. Fundamentări conceptuale. Discuții privind natura juridică 19
Secțiunea a III-a. Fundamente constituționale ale conceptelor de funcție publică și funcționari publici 26
Secțiunea a IV-a. Definiții 29
Secțiunea a V-a. Apropierea dintre regulile juridice aplicabile funcționarului public și cele privind salariatul 35

CAPITOLUL II. CATEGORII DE FUNCȚIONARI PUBLICI. GESTIUNEA FUNCȚIEI PUBLICE 37
Secțiunea I. Cadrul legal. Criterii de clasificare 37
Secțiunea a II-a. Dosarul profesional și evidența personalului plătit din fonduri publice 54
II.1. Dosarul profesional 54
II.2. Evidența 54

CAPITOLUL III. DREPTURI ȘI ÎNDATORIRI 57
Secțiunea I. Drepturile funcționarului public 57
1.1. Considerații introductive 57
1.2. Sfera drepturilor 58
Secțiunea a II-a. Îndatoririle funcționarilor publici 70
II.1. Accepțiune 70
II.2. Sfera îndatoririlor 71

CAPITOLUL IV. NAȘTEREA, MODIFICAREA, SUSPENDAREA ȘI ÎNCETAREA RAPORTURILOR DE SERVICIU 91
Secțiunea I. Condițiile de dobândire a statutului de funcționar public 91
Secțiunea a II-a. Nașterea raportului de serviciu. Recrutarea funcționarilor publici. Principii. Actul de numire 95
II.1. Modalitățile de ocupare a unei funcții publice 95
II.2. Principiile 95
II.3. Regimul concursului 95
II.4. Perioada de stagiu 97
II.5. Regimul juridic al actului de numire într-o funcție publică 98

CAPITOLUL V. MODIFICAREA RAPORTULUI DE SERVICIU 101
Secțiunea I. Considerații privind modificarea raportului de serviciu. Cazuri de derapaje prin deturnarea scopurilor care le generează 101
I.1. Reglementare 101
I.2. Balansul între legitimitate și ilegitimitate. Deturnarea scopului și finalității 101
Secțiunea a II-a. Sfera formelor de modificare a raporturilor de serviciu. Prezentare și analiză 102
II.1. Sfera 102
II.3. Mobilitatea în cadrul categoriei înalților funcționari publici 103
II.4. Delegarea 105
II.5. Detașarea 105
II.6. Transferul 108
II.7. Mutarea 111
II.8. Exercitarea cu caracter temporar a unei funcții publice de conducere sau din categoria înalților funcționari publici 113

CAPITOLUL VI. EVALUAREA FUNCȚIONARILOR PUBLICI 116
Secțiunea 1. Considerații generale privind evaluarea și promovarea funcționarilor publici 116
Secțiunea a 2-a. Reguli procedurale privind evaluarea funcționarilor publici 118

CAPITOLUL VII. RĂSPUNDEREA FUNCȚIONARULUI PUBLIC 120
Secțiunea I. Răspundere și responsabilitate. Nuanțe și redundanțe. Aspecte generale. 120
Secțiunea a II-a. Particularități ale răspunderii funcționarilor din administrația publică locală 124
1. Răspunderea derivată din actele administrative în administrația publică locală 124
2. Succintă analiză a art. 240 C. adm. 125
3. Coroborarea cu alte prevederi legale pentru determinarea regimului răspunderii funcționarului public, în general 129

Secțiunea a III-a. Formele răspunderii juridice a funcționarilor publici 132
III.1. Răspunderea administrativ-disciplinară....133
1. Definiție, abateri, sancțiuni 133
2. Comisia de disciplină....136
III.2. Răspunderea administrativ-contravențională....138
III.3. Răspunderea civilă....139
III.4. Răspunderea penală a funcționarului public 140

CAPITOLUL VIII. PERSONALUL CONTRACTUAL DIN SECTORUL BUGETAR....142
Secțiunea I. Considerații generale. Concepte 142
1. Semnificația reglementării 142
2. Concepte. Structură....143
3. Personalul contractual de la cabinetul demnitarului și al aleșilor locali și de la cancelaria prefectului 144
Secțiunea a II-a. Drepturi și obligații ale personalului contractual din administrația publică, precum și răspunderea acestuia....145
1. Drepturi și obligații ale personalului contractual din administrația publică 145
2. Răspunderea 146
Secțiunea a III-a. Încadrarea și promovarea personalului contractual, managementul personalului contractual și gestionarea raporturilor juridice 147
1. Încadrarea și promovarea personalului contractual 147
2. Managementul personalului contractual și gestionarea raporturilor juridice. 148

PARTEA A II-A. ANALIZA CONSTITUȚIONALITĂȚII UNOR REGLEMENTĂRI PRIVIND FUNCȚIONARII PUBLICI – REFLECTATĂ ÎN JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE 151

CAPITOLUL I. PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA JURISPRUDENȚEI CURȚII CONSTITUȚIONALE ÎN MATERIA FUNCȚIONARULUI PUBLIC 153

CAPITOLUL II. JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE FUNDAMENTATĂ PE ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI CONSTITUȚIONALITĂȚII ȘI LEGALITĂȚII FUNCȚIEI PUBLICE....
1. Considerații generale....155
2. Problema evaluării funcționarilor publici....156
2.1. Considerente desprinse din Decizia CCR nr. 637 din 13 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 26 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului....158

2.2. Considerente desprinse din Decizia CCR nr. 109 din 8 martie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23 din Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor 160
2.3. Considerente desprinse din Decizia CCR nr. 818 din 7 decembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69 alin. (5) din Legea nr. 188 privind Statutul funcționarilor publici și ale prevederilor art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr. 251/2006 privind modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 161
3. Materia răspunderii disciplinare a funcționarilor publici 163
3.1. Considerente desprinse din Decizia C.C.R. nr. 392 din 2 iulie 2014 privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 59 alin. (2), art. 60 alin. (1) și ale art. 62 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind statutul polițistului 164
3.2. Considerente desprinse din Decizia C.C.R. nr. 803/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 74 alin. (2) din Legea nr. 293/2004 privind Statutul *funcționarilor publici* cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor 167
3.3. Considerente desprinse din Decizia nr. 737 din 8 octombrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 alin. (5) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 168

CAPITOLUL III. JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE REFERITOARE LA REGIMUL SUSPENDĂRII RAPORTULUI DE SERVICIU AL FUNCȚIONARULUI PUBLIC 170
1. Considerații introductive 170
2. Considerente desprinse din Decizia CCR nr. 166 din 27 martie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 94 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici. 172
3. Considerente desprinse din Decizia CCR nr. 302 din 28 aprilie 2015 privind excepția de neconstituționalitate a prevederile art. 86 alin. (2) și ale art. 94 alin. (1) lit. m), raportate la art. 54 lit. h) din Legea nr. 188/1999 – Statutul funcționarilor publici 173
4. Considerente desprinse din Decizia nr. 219 din 2 aprilie 2015 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86 alin. (2) și art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 175
5. Considerente desprinse din Decizia nr. 790 din 23 noiembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34

alin. (2) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin Legea nr. 156/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.....176
6. Considerente desprinse din Decizia nr. 353 din 26 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 97 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupție 179

CAPITOLUL IV. ÎNCETAREA RAPORTULUI DE SERVICIU AL FUNCȚIONARULUI PUBLIC ÎN JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE.....181
1. Succinte precizări.....181
2. Considerente desprinse din Decizia nr. 112 din 23 februarie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 98 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, în redactarea anterioară modificării prin art. I pct. 24 din Legea nr. 156/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, ale art. 98 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 188/1999, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 24 din Legea nr. 156/2018, și ale art. 517 alin. (1) lit. d) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și a prevederilor art. 98 alin. (3) din Legea nr. 188/1999.....182
3. Considerente desprinse din Decizia nr. 434 din 4 iulie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 98 alin. (1) lit. f) teza a doua din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 183

CAPITOLUL V. ASPECTE JURISPRUDENȚIALE REFERITOARE LA NOȚIUNEA DE FUNCȚIONAR PUBLIC.....186
1. Considerații generale privind noțiunea de funcționar public. Accepțiunea *stricto sensu* și *lato sensu* a noțiunii de funcționar public 186
2. Considerente desprinse din Decizia C.C.R. nr. 215 din 17 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 din Codul penal raportate la dispozițiile art. 295 din Codul penal și la cele ale art. 308 alin. (1) din Codul penal, cu referire la art. 2 alin. (2) și la art. 117 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, a dispozițiilor art. 3, art. 7 și art. 8 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, a

dispozițiilor art. 550 alin. (1), art. 551 pct. 4 și art. 552 din Codul de procedură penală și a dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal raportate la art. 295 din același act normativ 187

CAPITOLUL VI. RĂSPUNDEREA FUNCȚIONARULUI PUBLIC ÎN JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE 191
1. Despre răspunderea funcționarului public și formele ale ei 191
2. Considerente desprinse din Decizia CCR nr. 202 din 3 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 192
3. Considerente desprinse din Decizia nr. 60 din 21 februarie 2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 lit. i) și ale art. 82 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 193
4. Considerente desprinse din Decizia nr. 1080 din 8 septembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 77 alin. (5) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 195
5. Considerente desprinse din Decizia nr. 577 din 21 septembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 85 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici ... 196

CAPITOLUL VII. ELEMENTE DEFINITORII ALE FUNCȚIONARULUI PUBLIC ÎN RAPORT CU ALESUL LOCAL. ASPECTE DIN JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE 198
1. Abordare comparativă funcționarul public – alesul local 198
2. Considerente desprinse din Decizia nr. 188 din 7 aprilie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 54 lit. h) și art. 98 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 199

CAPITOLUL VIII. CONCURSUL – DREPTUL COMUN PENTRU OCUPAREA UNEI FUNCȚII PUBLICE. JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE ÎN MATERIE 201
1. Considerații generale privind concursul, ca modalitate tipică de recrutare în funcția publică 201
2. Considerente desprinse din Decizia nr. 781 din 17 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 65 alin. (2) lit. c) și art. 96 alin. (4) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 201
CAPITOLUL IX. DREPTURILE ȘI ÎNDATORIRILE FUNCȚIONARULUI PUBLIC REFLECTATE ÎN JURISPRUDENȚA CURȚII

CONSTITUȚIONALE. PRIVIRE SPECIALĂ ASUPRA ACORDURILOR COLECTIVE DE SERVICIU 203
1. Câteva considerații referitoare la drepturile și îndatoririle funcționarului public 203

CAPITOLUL X. MODIFICAREA RAPORTULUI DE SERVICIU PRIN MUTAREA TEMPORARĂ A FUNCȚIONARULUI PUBLIC ȘI PRIN TRANSFER. ASPECTE JURISPRUDENȚIALE 208
1. Succinte precizări 208
2. Considerente desprinse din Decizia nr. 93 din 25 februarie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86 alin. (5) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 209
3. Considerente desprinse din Decizia nr. 574 din 9 iulie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90 alin. (5) teza finală din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 211

CAPITOLUL XI. ASPECTE PROCEDURALE REFERITOARE LA SOLUȚIONAREA LITIGIILOR PRIVIND FUNCȚIONARII PUBLICI ÎN JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE 213
1. Particularități ale procedurii de soluționare a litigiilor în care sunt implicați funcționarii publici 213
2. Considerente desprinse din Decizia nr. 1565 din 6 decembrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 106 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 214
3. Considerente desprinse din Decizia nr. 711 din 6 octombrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 109 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici 215

CAPITOLUL XII. FUNCȚIONARII PUBLICI SUPUȘI STATUTELOR SPECIALE ÎN JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE 217
1. Considerente introductive 217
2. Considerente desprinse din Decizia nr. 840 din 14 decembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (2) din Legea nr. 269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României 222
3. Considerente desprinse din Decizia nr. 306 din 8 mai 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (5) teza a doua din Legea nr. 360/2002 privind statutul polițistului 223

4. Considerente desprinse din Decizia nr. 172 din 24 martie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului. 225
5. Considerații desprinse din Decizia nr. 298 din 6 mai 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 alin. (5) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului 226
6. Considerente desprinse din Decizia nr. 258 din 27 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă, precum și a prevederilor art. 22 alin. (7) și (8) teza întâi sub aspectul sintagmei „precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop" din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în redactarea anterioară intrării în vigoare a O.U.G. nr. 21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului 228
7. Considerente desprinse din Decizia nr. 833 din 17 noiembrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare și ale art. 58^{1} din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului. 231
8. Considerente desprinse din Decizia nr. 548 din 14 septembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 58^{3} alin. (4) teza întâi din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în redactarea anterioară modificării prin O.U.G. nr. 53/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului. 234
9. Considerente desprinse din Decizia nr. 244 din 19 aprilie 2016 referitoare la referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 și art. 78 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului. 234

BIBLIOGRAFIE 237